

ה. תקנון ליזמים ועצמאים

מבוא

תכנית השינוי באורחות החיים משנה את מעמדן וייעודן של יזמויות ועוסקים עצמאים. הן הופכות מפעילות עסקית של הקיבוץ, לפעילות שהיא מקור פרנסתו ובאחריותו הישירה של החבר. הפעילות מבוססת בדרך כלל על חבר יחיד העושה שימוש בכישוריו האישיים. חלק מהפעילויות עושה שימוש גם בתשתיות ואמצעים שהקיבוץ העמיד לרשותו (מבנה, חשמל, מים, ביוב, טלפון, ציוד, רכב וכד').

על מנת לאפשר את קיום הפעילויות העצמאיות במסגרת מודל השינוי, ועל מנת לאפשר לחברים העוסקים בהן להמשיך להפעילן כמקור התפרנסות, הותקן תקנון זה.

הסכימו ביניהם הקיבוץ והחבר על הכללים המחייבים הבאים, כדלקמן:

1. הגדרות

- 1.1 יזמות – התארגנות של חבר או קבוצת חברים, אשר מנהלים עסק עצמאי ושכר עבודתם נגזר מרווחיות העסק, על פי החלטתם, ובכפוף להוראות תקנון זה. עסקי היזמות יכולים להיות בתוך הקיבוץ או מחוצה לו.
- 1.2 בין היזם לבין הקיבוץ ייחתם הסכם פרטני אשר יסדיר את מערכת היחסים בין היזם לבין הקיבוץ. דוגמת הסכם מצורפת כנספח להסדר זה.
- 1.3 היזמות תשכור מהקיבוץ מבנה בו תנהל את עסקיה, על פי הסכם שכירות.

2. ניהול כספי וחשבונאי

- 2.1 כל הפעילות הכספית (תקבולים ותשלומים) תתנהל דרך הקיבוץ ותבוצע ע"י היזם¹.
- 2.2 מכירות במזומן המתבצעות מדי יום ולא באופן מקרי, מחייבות הפעלת קופה רושמת או הנפקת חשבונית.
- 2.3 היזמות תקיים כל הנחיה שתינתן ע"י ר"ח הקיבוץ² בעניין הניהול הכספי וניהול החשבונות.
- 2.4 ניהול חשבונות היזמות יתבצע בהנהלת החשבונות של הקיבוץ³.

3. תקבולים

- 3.1 כל תקבול מחייב הוצאת חשבונית וקבלה כחוק, כולל בעסקאות מקריות.
- 3.2 התקבול צריך להתקבל באופן מידי במזומן, בשקים או בכרטיס אשראי.
- 3.3 אשראי ללקוחות יינתן על פי החלטת היזם עד לתקרה של _____ ש"ח. מעל תקרה זו יידרש אישור הקיבוץ⁴.
- 3.4 התקבולים ישמשו את היזמות, בכפוף לתנאי ההסכם בין הקיבוץ לבין היזם.

4. תשלומים

- 4.1 תשלומים שוטפים בגין תשלומים לספקים יתבצעו ע"י היזמות באמצעות הנה"ח של הקיבוץ בהתאם לתנאי התשלום הנהוגים בקיבוץ או בהתאם לתנאים שיקבעו בין היזם לבין הקיבוץ.
- 4.2 תשלומים בגין פעילות שאינה מהווה תשומה ישירה של העסק (חומרים ו/או שירותים) כגון: השתלמות מקצועית, נסיעות מיוחדות, קניית ציוד והשקעות בתשתית מחייבים תאום מראש עם הגורמים הרלוונטיים בקיבוץ על פי תנאי ההסכם שייקבעו בין היזם לבין הקיבוץ.

¹ יכולה גם להתבצע דרך תאגיד יזמויות, או בתוך תאגיד נפרד שיוקם על ידי היזם והקיבוץ או על ידי היזם בלבד.

² ניתן לבחור בכל ר"ח שיוסכם על ידי הצדדים.

³ תמורת תשלום או שלא תמורת תשלום, בהנה"ח של הקיבוץ או על ידי שירותי הנה"ח אחרים.

⁴ טווח האפשרויות נע ממתן יד חופשית ליזם בכל הקשור למתן אשראי מצד אחד, ועד למצב בו ייקבע כי הקיבוץ נדרש לאשר כל מתן אשראי.

5 קיום חוק

- 5.1 היזמות מתחייבת לפעול על פי כל החוקים הקשורים לניהול עסק בתחום העיסוק שלה ועל פי תקנון הקיבוץ והחלטותיו.
- 5.2 היזמות תדאג לקבל את כל האישורים ו/או הרשיונות הדרושים להפעלת העסק מכל הרשויות הרלוונטיות ומחוץ לקיבוץ.

6 ביטוח

היזמות תדאג לביטוח מתאים לכל פעולותיה.

7. השקעות

- 7.1 הקיבוץ לא יבצע יותר השקעות ביזמות על חשבונו, למעט במקרה שתוצג ותאושר בהנהלה הכלכלית תכנית עסקית ותכנית מימון להרחבת הפעילות של היזמות והגדרת מעמדה ויחסי הגומלין שלה עם הקיבוץ מחדש, בהתאם.
- 7.2 ביצוע השקעות בפועל כאמור בסעיף 7.1 לעיל, מותנה בתאום ואישור של העיתוי וצורת התשלום ע"י הגורמים הרלוונטיים בקיבוץ.
- 7.3 למעט כאמור בסעיף 7.1 לעיל, כל ההשקעות העתידיות ביזמות יהיו על חשבון היזם ובאחריותו הישירה בלבד.
- 7.4 רק השקעות עסקיות שיאושרו ע"י הגורמים הרלוונטיים בקיבוץ יוכרו כהוצאה מוכרת על פי כללי מס הכנסה (הפחת מוכר לצורכי מס) בחישוב המס של היזם כאמור בסעיף 8 להלן.
- 7.5 המבנה, הציוד והתשתיות שהעמיד הקיבוץ לרשות היזם, ישארו רכוש הקיבוץ. הציוד שירכוש היזם מהכנסות היזמות ישארו רכושו ובלבד שפירוקו אינו גורם נזק כלשהו למבנה ו/או לתשתיות ו/או לציוד שהינם רכוש הקיבוץ. השקעה בשיפור המבנה ו/או התשתיות של הקיבוץ מחייבת אישור בכתב מגורם מוסמך מטעם הקיבוץ (מרכז משק וגובר, הנהלה פעילה או הנהלה כלכלית) לפי העניין.
- 7.6 תבחן במשותף עם היזם האפשרות להקמת קרן ייעודית להון חוזר ולהשקעות.

8. הכנסת היזם

- 8.1 משכורת היזם תיגזר מהכנסות היזמות ומרווחיה.
- 8.2 בהגדרה מוסכמת ובתאום עם הגורמים הרלוונטיים בקיבוץ, תיקבע במידת הצורך מסגרת למימון צרכי הון חוזר של היזם שתקוּזז באופן קבוע מהכנסות היזמות.
- 8.3 יתרה כספית (הכוללת יתרת זכות כמסגרת למימון הון חוזר במידת הצורך) המצטברת בסוף החודש, תהווה את יתרת הבסיס לחישוב הכנסת היזם ומוגדרת "עלות המעביד".
- 8.4 מיתרת הזכות בהתאם לחישוב בסעיף 8.3 לעיל ינוכו עלויות המעביד והיתרה החדשה תוגדר כשכר ברוטו של היזם.
- 8.5 מסכום זה ינוכה המס הפרוגרסיבי הפנימי בשיעורים שיקבעו מעת לעת בהחלטות הקיבוץ.
- 8.6 במידה וליזמות לא יהיו רווחים, לא יהיה היזם זכאי להכנסה מהיזמות, אך צוות שימונה על ידי הקיבוץ, יהיה רשאי לאשר הכנסת מינימום ליזם לתקופה מוגבלת שתיקבע.
- 8.7 הקיבוץ רשאי להפסיק את פעילותה של יזמות שתגיע ליתרות שליליות מעבר לתקופה כאמור בסעיף 8.6 לעיל.
- 8.8 היזמות תהיה חייבת להפריש הפרשות מעסיק ליזם, ובכל מקרה תובטח הפרשה לפנסיה, לפיצויים ולביטוח אובדן כושר עבודה של היזם על כל ההכנסה מעבודה וכפי שיהיה נהוג בכל עת ע"י הקיבוץ לגבי שאר החברים. אין באפשרות היזם ו/או כל בעל תפקיד בקיבוץ לותר על הפרשות אלו ולהעבירן כהכנסה ליזם.

9. הפסקת פעילות

הקיבוץ יהיה רשאי להפסיק את פעילות היזמות כפי שמתנהלת על פי הסכם זה, בהחלטה של הנהלה כלכלית, במקרים הבאים:

- 9.1 מקרה שהתוצאה הכלכלית של היזמות הנה גירעונית.
- 9.2 במקרה שמתגלים אי סדרים כספיים.
- 9.3 במקרה ויהיו בעיות משפטיות לפעילות היזמות בשטח הקיבוץ ובאחריותו.
- 9.4 במקרה שהחבר היזם פועל בניגוד לכללים המוסכמים בהסדר זה ו/או במקרה שהיזם פועל בניגוד לתנאי ההסכם הפרטני שיחתם בינו לבין הקיבוץ.
- 9.5 במקרה ויהיה ניצול לרעה של המיסוי הפנימי.

10. שנוי תנאים

הגורמים הרלוונטיים בקיבוץ יוכלו להחליט על דיון מחודש בתקנון במידת הצורך ובכל מקרה שיעמוד על הפרק שנוי מהותי באופן ההתאגדות של היזמות ו/או מעמדו המשפטי של היזם. למען הסר ספק מובהר כי אין באמור בסעיף זה בכדי למנוע מהקיבוץ לקבל החלטות בנוגע לאופי היזמות ודרך התנהלותה, ובלבד שההחלטה תתקבל בנוהל תקין במוסדות הקיבוץ המתאימים.